

[Christophersen.]

så også, at udgiftssiden næste år bliver belastet af en rentebyrde, og hele finansloven bliver også belastet af en afdragsbyrde, som bliver langt større end den, der i dag figurerer for statspapirernes vedkommende.

Alene af disse tre grunde: et for optimistisk prisskøn, et for optimistisk beskæftigelsesskøn og denne uholdbare beregningsmæssige forudsætning hedder det samlede finansieringsbehov ikke 16,6 mia kr., men snarere noget omkring 20 mia kr.

Det er klart, at en sådan forøgelse stiller nogle yderligere krav til neutraliseringen af den overskydende likviditet, og den stiller også nogle yderligere krav til folketingets behandling af finanslovsforslaget. For er det virkelig regeringens tanke, at vi skal blive ved på denne måde med år efter år at køre med finanslovsforslag, som trækker os ind i stadig større indenlandske statslån med deraf flydende forpligtelser, hvis vækst vi efterhånden ikke vil kunne se nogen ende på? Det kan forhåbentlig ikke være regeringens tanke. Jeg skal senere vende tilbage til, hvad man skulle gøre, hvis man ville forsøge at hindre en sådan udvikling.

Så kommer vi til selve indholdet af budgettet, det jeg ville kalde for statsfinansernes almindelige tilstand, og her kan jeg godt sige med det samme, at den er efter vores opfattelse overordentlig sørgelig; det mener jeg man kan dokumentere på flere måder.

Vi kan f. eks. stille os selv et par relevante spørgsmål, når det drejer sig om udgifts- og indtægtsbudgettet. Hvis vi nu stiller os selv som det første spørgsmål følgende: hvordan ville udviklingen fra 1976-77 til 1977-78 have set ud, hvis vi ikke havde besparelser, hvis vi ikke havde en prisdæmpende ydelse, hvis vi ikke havde særlige udgifter til beskæftigelsesfremme, og hvis vi ikke havde disse svingninger i arbejdsløshedsdagpengene og det særlige mellemværende med kommunerne i 1976-77? Hvis vi ligesom renser alt det fra, hvordan ville udgiftsbudgettet så have set ud? Ja, så ville det have set dårligere ud, så ville vi fra 1976-77 til 1977-78 være blevet præsenteret for en stærkere vækst end den, vi præsenteres for her. Så ville stigningen ikke have været på de 7½ mia kr. eller de ca. 6 mia kr., som de rent faktiske tal angiver, men så ville stigningen have været på noget over 9 mia kr. Det får os til at drage den første lære, at forudsætningen for, at man overhovedet har kunnet holde denne vækst

nede på 6 mia kr., har været, at man har været nødt til at gennemføre betydelige besparelser, at man ikke næste år viderefører den prisdæmpende ydelse, og at man begrænser udgifterne til beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Kun under den forudsætning har det været muligt at presse stigningen ned til 6 mia kr.

Hvis vi så vender os til indtægtsbudgettet, kan vi stille et andet spørgsmål, nemlig: hvordan ville det have set ud, hvis man ikke havde haft perioden med den midlertidige momsnedsettelse? Hvordan ville det have set ud, hvis man ikke havde lavet den ekstraordinære skattelettelse fra 1. januar 1977, men havde nøjedes med det, det automatisk ville give? Og hvad hvis man ikke havde lavet afgiftsforhøjelserne i august? Ja, så ville det være gået den anden vej. I dag er det sådan, at indtægterne på de to finanslove udviser den forskel, at der er en stigning på omkring 6½ mia kr. Men hvis vi renser disse midlertidige eller ekstraordinære eller netop besluttede ting fra, ville stigningen på indtægtssiden kun have været på lidt over 3 mia kr.

Og hvad fortæller disse to ting i udgiftsbudgettet og indtægtsbudgettet os? Ja, de fortæller simpelt hen, at de besparelser på 1.500 mill. kr., der foreslås, er absolut nødvendige. De fortæller, at udgifterne til en prisdæmpende ydelse og til særlige beskæftigelsesfremmende foranstaltninger nødvendigvis har måttet reduceres med omkring 2 mia kr., og at afgiftsindtægter nødvendigvis har måttet forhøjes med ca. 4 mia kr., for at man kunne sikre sig, at underskuddet næste år holder sig på samme niveau som i år. Uden disse ændringer, uden disse indgreb, ville kasseunderskuddet i 1977-78 være blevet ca. 20 mia kr. i stedet for de 12 mia kr., det er i år.

Så kan man sige, at det er udmærket, at man gør alt dette, og det kan jeg for nogle af tingenes vedkommende også tilslutte mig, men spørgsmålet er jo: kan det kunststykke gentages hvert år, for det skal det jo? For de tendenser, som jeg her taler om, er nogle, som er indbygget i de offentlige indtægts- og udgiftsbudgetter, og som derfor vil forfølge os også næste finansår igen og næste finansår igen. Derfor er dette et kunststykke, som faktisk skal gentages hvert år, medmindre man får gennemført helt andre forandringer i den offentlige udgiftspolitik.

Det rejser derfor nogle interessante spørgsmål, også for regeringen. Er konsekvensen af